

Forsøgsoplæg:

Betydning af vejring for nordmannsgranjuletræer

Baggrund:

Juletræer efterlades ofte 2-4 dage efter høst i kulturen for at "gasse af" inden de nettes/palleteres. Effekten af denne vejningsperiode er uvis. Tidligere forsøg har vist, at juletræer tørrer ud til under skadestærsklen (ca. -35 bar) i løbet af ca. otte dage, når de bringes indendørs ved 20°C. Hvor længe og hvor hurtig udtørringen foregår udendørs under danske efterårsbetingelser er uvis.

Formål:

Projektet vil belyse effekten af vejring på nordmannsgrans udtørring i det fri i høstperioden (efteråret).

Forsøgsdesign:

Der laves forsøg på to lokaliteter – en i Jylland og en på Sjælland. På hver lokalitet høstes træer på tre høsttidspunkter (medio oktober, primo november og medio november).

På hver af de tre høsttidspunkter udsættes træerne for forskellige vejningsperioder:

- 10 træer nettes umiddelbart efter høst
- 10 træer nettes efter 2 dages vejring
- 10 træer nettes efter 4 dages vejring
- 10 træer nettes slet ikke

Der nettes stramt og alle træer efterlades i udgangspunktet udendørs i kulturene. Halvdelen (5 træer) kan på et givent høsttidspunkt udsættes for en "styret" lagring. Dette kunne være overdækning, hvis udeforholdene er meget våde eller overrisling, hvis udeforholdene er tørre.

På hver lokalitet bruges 40 træer pr. høsttidspunkt - i alt 120 træer pr. lokalitet og 240 træer i alt for de to lokaliteter. Træerne udvælges, så de har en repræsentativ højde, form og fylde – typisk standardtræer. Topfejl eller fejl i øverste grenkrans er dog ikke afgørende for denne undersøgelse.

Målinger:

Hvert træs højde og vægt måles indledningsvist efter de er skovet. Våde træer rystes inden vejning. Fra hvert træ afklippes et 1-kryds skud, som vejes inden det kommes i en tydeligt mærket papirpose med angivelse af høsttidspunkt, vægt og træ nummer. Våde skud rystes inden vejning. Undervejs, eller senest ved forsøgets afslutning indsamles de høstede skud i poser af DJ og skuddene tørres helt ned i en tørre ovn. Herved fremkommer skuddenes vandindhold som friskvægt minus tørvægt. Vandindholdet kan så korreleres til zylem tryk potentialet og dermed skuddenes (træernes) udtøringsgrad. Endelig vil indsamling af relevante vejrdato (temperatur og nedbør/fugtighed) indgå som forklarende variable. Vejrdato kan enten hentes via DMI eller indsamles lokalt via en klimalogger.

Økonomi:

Der er brug for i alt 240 træer til undersøgelsen - søges bevilliget af de to forsøgsværter.

Der skal bruges en vægt til hele træer (kan være badevægt) og en til de små skud (kan være brevvægt) – søges fremskaffet af værter.

Timeforbrug til måling af 40/80/120 træer pr. lokalitet i gennemsnit ca. 4 timer pr. gang. I alt 60 timer/lokalitet ved 15 måletidspunkter (i alt 120 timer). Herudover kommer tid til transport og fældning/netning af træerne. Kørselsudgifter er ikke indregnet.